

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ ДАВЛАТ СИРЛАРИНИ САҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 й., 5-сон, 232-модда)

Ушбу Қонун давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, мулк шаклидан қатъи назар, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва бирлашмалар, Ўзбекистон Республикасининг ҳарбий тузилмалари ва фуқароларининг республика ҳудудидаги ҳамда унинг ташқарисидаги фаолиятининг барча турларида давлат сирларини сақлашнинг ҳуқуқий асосларини белгилаб беради.

1-модда. Давлат сирлари >> тушунчаси

Давлат томонидан қўриқланадиган ва махсус рўйхатлар билан чегаралаб қўйиладиган алоҳида аҳамиятли, мутлақо махфий ва махфий ҳарбий, сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий ва ўзга хил маълумотлар Ўзбекистон Республикасининг << давлат сирлари >> ҳисобланади.

<< Давлат сирлари >> Ўзбекистон Республикасининг мулкидир.

2-модда. Давлат сирларини сақлашнинг ҳуқуқий асоси

Давлат сирларини сақлашнинг ҳуқуқий асоси Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, ушбу Қонун ва унга мувофиқ равишда чиқариладиган Ўзбекистон Республикасининг бошқа қонун ҳужжатларидан иборат.

3-модда. Давлат сирларининг категориялари

Ўзбекистон Республикасининг << давлат сирлари >> – давлат, ҳарбий ва хизмат сирларини қамраб олади.

Ошкор этилиши республика ҳарбий-иқтисодий имкониятларининг сифат ҳолатига салбий таъсир этиши ёки Ўзбекистон Республикасининг мудофаа қобилияти, давлат хавфсизлиги, иқтисодий ва сиёсий манфаатлари учун бошқа оғир оқибатлар келтириб чиқариши мумкин бўлган маълумотлар давлат сирини ташкил этади.

Ошкор этилиши Ўзбекистон Республикасининг мудофаа қобилияти, давлат хавфсизлиги ва Қуролли Кучлари учун оғир оқибатлар келтириб чиқариши мумкин бўлган ҳарбий хусусиятга эга маълумотлар ҳарбий сирни ташкил этади.

Ошкор этилиши Ўзбекистон Республикаси манфаатларига зарар етказиши мумкин бўлган фан, техника, ишлаб чиқариш ва бошқарув соҳасига доир маълумотлар хизмат сирини ташкил этади.

4-модда. Муайян тартибга бўйсунувчи объектлар

Алоҳида тартибга бўйсунувчи, алоҳида муҳим ва муайян тартибга бўйсунувчи объектлар рўйхати, шунингдек уларнинг сирасига мансуб деб топиш тартибини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилайди.

5-модда. Ахборотларни давлат сирларига мансуб деб топиш

Ахборотларни махфийлаштириш ва махфийликдан чиқариш ушбу Қонунга ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлайдиган маълумотларнинг махфийлик даражасини аниқлаш ва белгилаш тартиби тўғрисидаги Низом ва Ўзбекистон Республикасида махфийлаштирилиши лозим бўлган маълумотлар рўйхатига мувофиқ амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти белгилаб қўядиган давлат сирларини сақлашни таъминловчи давлат органлари Ўзбекистон Республикаси юридик ва жисмоний шахсларининг мулки ҳисобланган ахборотларни махфийлаштириш ва махфийликдан чиқаришга ҳақлидир.

Давлат сирларига тааллуқли маълумотларга эга бўлган корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмалари, айрим фуқаролар бундай маълумотлар махфийлаштирилиши зарурлиги тўғрисидаги масала ҳал этилиши учун << давлат сирлари >> сақланишини таъминловчи органларга мурожаат этишлари лозим.

Махфийлаштирилиши фуқаронинг шахсий хавфсизлигига таҳдид соладиган ахборот давлат сирларига мансуб деб топилиши мумкин эмас.

Ахборот эгалари ахборотларни махфийлаштириш ёки махфийликдан чиқаришга оид ғайриқонуний хатти-ҳаракатлар устидан судга шикоят қилишга ҳақлидирлар.

6-модда. Давлат сирларини сақлаш тизими

Ахборотларни махфийлаштириш, улар билан танишиш учун ижозат бериш тартибини ҳамда шу билан боғлиқ чекловларни, шунингдек давлат сирларидан фойдаланиш тартибини ўзида мужассам этувчи давлат сирларини сақлаш тизимини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилайди.

Ўзбекистон Республикаси фуқаросига махфий маълумотлар билан ишда фойдаланиш учун берилган ижозатни тўхтатиш ёки бундан маҳрум қилиш фуқарони ўзига маълум бўлган давлат сирларини ошкор қилмаслик мажбуриятидан халос этмайди.

7-модда. Ахборотларни махфийлаштириш муддатлари

Ахборотлар махфийлаштирилишининг қанчалик асосли эканлиги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилайдиган тартибда ҳар беш йилда қайта кўриб чиқилади.

8-модда. Давлат сирни ёки ҳарбий сирлардан воқиф бўлган фуқароларнинг ҳуқуқларини чеклаш

Давлат сирни ёки ҳарбий сирни ташкил этувчи маълумотлар билан ишлаётган ёки ишлаган Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг ўзи ёзма равишда берган розилиги билан махфийлик муддати тугагунига қадар, лекин кўпи билан беш йилга ҳуқуқлари чекланиши мумкин.

9-модда. Ўзбекистон Республикаси миллий хавфсизлик хизматининг давлат сирларини сақлаш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси миллий хавфсизлик хизмати ўз ваколат доирасида:

<< давлат сирлари >> сақланишини, алоқанинг махсус турлари ва шифр иши хавфсизлигини, чет эл разведкасининг техникавий воситаларига қарши ҳаракатларни таъминлаш устидан назоратни йўлга қўяди;

давлат бошқаруви органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва бирлашмаларда махфийлик тартиби текширилишини амалга оширади. Бунда << давлат сирлари сақланишига қаратилган чора-тадбирлар кўриш юзасидан бажарилиши мажбурий бўлган кўрсатмалар тақдим этади;

давлат сирни ёки ҳарбий сирни ташкил этувчи маълумотлар билан ишда фойдаланишга ижозатни расмийлаштиришда фуқароларнинг розилиги билан уларни махсус текширувдан ўтказди;

давлат сирларини сақлаш масалаларида идораларга услубий ва амалий ёрдам кўрсатади;

давлат сирларини сақлаш юзасидан Ўзбекистон Республикаси қонунларида назарда тутилган ўзга чора-тадбирларни амалга оширади.

10-модда. Давлат сирларини сақлаш борасидаги бурч, уларни ошкор этганлик ёки қонунга хилоф равишда махфийлаштирганлик учун жавобгарлик

Давлат сирларини сақлаш – бундай сирларга эга бўлган барча давлат органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, бирлашмалар, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг мансабдор шахслари ва фуқароларининг бурчи. Давлат сирларидан фойдаланиш билан боғлиқ бирон-бир ишлар бундай сирларни сақлаш юзасидан чоралар кўрилганидан кейингина амалга оширилади.

Давлат сирларини сақлаш бўйича масъулият давлат органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва бирлашмаларнинг раҳбарлари зиммасига юклатилади.

Давлат сирларини ошкор этганлик, бундай сирлар ифодаланган ҳужжатлар ва буюмларни йўқотганлик учун ёки ахборотларни қонунга хилоф равишда махфийлаштирганлик учун айбдорлар Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ жавобгарликка тортиладилар.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ